TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ QUẢNG NGÃI** **TỈNH QUẢNG NGÃI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 09/2020/QĐST-VDS	*TP. Quảng Ngãi, ngày 15 tháng 7 năm 2020*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
"V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ QUẢNG NGÃI, TỈNH QUẢNG NGÃI.

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Thanh Tuấn.

Thư ký phiên họp: Ông Lưu Quốc Trạng – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Quảng Ngãi tham gia phiên họp: Bà Trương Thị Thy - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 7 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 228/2020/TLST- VDS ngày 19 tháng 6 năm 2020 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 132/2020/QĐST-VDS ngày 06 tháng 7 năm 2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Đào Thị S, sinh năm 1952; địa chỉ: Thôn Kim L, xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi; có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Anh Đỗ Đình D, sinh năm 1978; địa chỉ: Thôn Kim L, xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi; vắng mặt (có đơn xin vắng mặt).

+ Anh Đỗ Tấn T, sinh năm 1979; địa chỉ: Thôn Kim L, xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi; vắng mặt (có đơn xin vắng mặt).

+ Chị Đỗ Thị Xuân M, sinh năm 1974; địa chỉ: Thôn Ngọc T, xã Tịnh A, thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi; vắng mặt (có đơn xin vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 01/6/2020, bản tự khai ngày 24/6/2020 và ý kiến trình bày tại phiên họp người yêu cầu bà Đào Thị S trình bày:

Bà và ông Đỗ Tấn L chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1973 (có xác nhận của UBND xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi), nhưng không đăng ký kết hôn; quá trình chung sống bà và ông L có với nhau 03 (ba) người con chung

là: Anh Đỗ Đình D, sinh năm 1978; anh Đỗ Tấn T, sinh năm 1979 và chị Đỗ Thị Xuân M, sinh năm 1974.

Ông L được sinh ra, từ nhỏ đến lớn thể chất và tâm thần phát triển bình thường; đến năm 1989, ông L bắt đầu xuất hiện những triệu chứng loạn thần: Đêm ít ngủ, nói lảm nhãm một mình, không tiếp xúc với mọi người, hay bỏ nhà đi lang thang rồi tự về, có lượm những đồ vật rác rưởi mang về nhà; gia đình có đưa ông L đi khám và điều trị ngoại trú tại Bệnh viện Tâm thần Quảng Ngãi, sau đó chuyển về Trạm y tế xã Tịnh C để nhận thuốc điều trị, khoảng 01 năm thì bỏ điều trị. Ngày 06/4/2015, ông L được UBND xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi cấp Giấy xác nhận khuyết tật; dạng khuyết tật: Thần kinh, tâm thần, mức độ nặng và hiện đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Ngày 15/8/2019, Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền trung đã có Kết luận giám định pháp y tâm thần số 722/KLGĐYC kết luận về mặt y học: Tâm thần phân liệt paranoid tiến triển liên tục (F20.00), về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Do ông L hiện nay có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, nên ông không thể tham gia vào việc giải quyết tranh chấp vụ án dân sự tại Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi và tham gia vào các giao dịch dân sự khác. Để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp chính đáng của ông L, bà S yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đỗ Tấn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và xác định bà S là người giám hộ cho ông L theo quy định pháp luật.

Tại các bản tự khai cùng ngày 24/6/2020 và các đơn xin vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự cùng ngày 07/7/2020 những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm: Anh Đỗ Đình D, anh Đỗ Tấn T và chị Đỗ Thị Xuân M đều trình bày:

Anh Đỗ Đình D, anh Đỗ Tấn T và chị Đỗ Thị Xuân M là con chung của Ông L và bà S; lúc các anh, chị còn nhỏ thì thấy cha của mình là Ông Đỗ Tấn L bình thường, đến năm 1989 ông L bắt đầu xuất hiện những triệu chứng loạn thần: Đêm ít ngủ, nói lảm nhãm một mình, không tiếp xúc với mọi người, hay bỏ nhà đi lang thang rồi tự về, có lượm những đồ vật rác rưởi mang về nhà; gia đình có đưa ông L đi khám và Điều trị ngoại trú tại Bệnh viện Tâm thần Quảng Ngãi, sau đó chuyển về Trạm y tế xã nhận thuốc, khoảng 01 năm thì bỏ điều trị. Ngày 15/8/2019, anh Đỗ Đình D là người trực tiếp đưa cha của mình (ông Đỗ Tấn L) đến Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền trung để giám định và đã có Kết luận giám định pháp y tâm thần số 722/KLGĐYC kết luận về mặt y học: Tâm thần phân liệt paranoid tiến triển liên tục (F20.00), về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Nay bà Đào Thị S yêu cầu tuyên bố ông Đỗ Tấn L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và xác định bà S là người giám hộ cho ông L theo quy định của Pháp luật nhằm để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông L trong việc giải quyết tranh chấp vụ án dân sự tại Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi và tham gia vào các giao dịch dân sự khác. Anh D, anh T và chị M thống nhất với yêu cầu của bà S và không có ý kiến gì.

Ý kiến của đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp:

- Về thủ tục tố tụng: Việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án và còn trong thời hạn giải quyết. Thẩm phán, Thư ký đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đối với việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: Các đương sự đã thực hiện đúng quy định.

- Về nội dung: Yêu cầu của bà Đào Thị S về việc tuyên bố ông Đỗ Tấn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ nên đề nghị Tòa án chấp nhận và xác định bà Đào Thị S là người giám hộ cho ông L theo quy định của Bộ luật Dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Bà Đào Thị S yêu cầu tuyên bố ông Đỗ Tấn L, sinh năm 1952; địa chỉ: Thôn Kim L, xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do đó, có cơ sở để xác định quan hệ pháp luật khi giải quyết là *"Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"* và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của bà Đào Thị S: Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 722/KLGĐYC ngày 15/8/2019 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền trung kết luận về năng lực hành vi dân sự của ông Đỗ Tấn L như sau: "Về y học: Tâm thần phân liệt thể paranoid tiến triển liên tục (F20.00), về khả năng nhận thức hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi". Như vậy, yêu cầu của bà S phù hợp với các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ vụ việc và phù hợp với kết luận giám định. Tòa án có đủ cơ sở để khẳng định, ông Đỗ Tấn L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi. Do đó, yêu cầu của bà Đào Thị S là có cơ sở chấp nhận theo quy định tại Điều 23 Bộ luật Dân sự và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về chỉ người giám hộ: Bà Đào Thị S và ông Đỗ Tấn L chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1973 nhưng không đăng ký kết hôn, được UBND xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi xác nhận trong đơn xin xác nhận của bà Đào Thị S đề ngày 16/6/2020. Căn cứ Nghị quyết số 35/2000/QH10 ngày 9/6/2000 của Quốc hội về việc thi hành Luật Hôn nhân và gia đình năm 2000, bà Đào Thị S được xác định là vợ của ông Đỗ Tấn L. Bà S có đủ điều kiện làm người giám hộ cho ông Đỗ Tấn L theo quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự. Do đó, căn cứ khoản 1 Điều 53 Bộ luật Dân sự, bà S là giám hộ đương nhiên của ông Đỗ Tấn L, bà S có đầy đủ quyền và nghĩa vụ của người đại diện theo quy định tại Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Đào Thị S, sinh năm 1952, là người cao tuổi và có đơn xin miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30- 12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội, quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, bà S được miễn nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

[5] Phát biểu của Kiểm sát viên tại phiên họp là phù hợp với nhận định của Tòa án, nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào: Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các điều 149, 361, 367, 370, 371, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ các Điều: 23, 49, 53, 57, 58, 59 Bộ luận Dân sự năm 2015;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Đào Thị S về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi:

- Tuyên bố ông Đỗ Tấn L, sinh ngày 20/3/1952; địa chỉ: Đội 07, thôn Kim L, xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Chỉ định bà Đào Thị S, sinh ngày 05/7/1952; địa chỉ: Đội 07, thôn Kim L, xã Tịnh C, thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi là người giám hộ của ông Đỗ Tấn L.

- Quyền và nghĩa vụ của bà Đào Thị S đối với ông Đỗ Tấn L được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Đào Thị S được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo Quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận: **THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

- TAND tỉnh Quảng Ngãi;
- VKSND tỉnh Quảng Ngãi;
- VKSND TP Quảng Ngãi;
- CCTHADS TP.Quảng Ngãi;
- UBND xã Tịnh C, TP Quảng Ngãi;
- Người yêu cầu;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

Đã ký

Nguyễn Thanh Tuấn